

Spoločné vyhlásenie zdravotníckych organizácií v súvislosti s Memorandom medzi Vládou SR a LOZ	2
Online, skzl.sk, 5. 12. 2022, 17:45	
Basketbalistky Zvolena doma nestačili na favorizované Young Angels Košice	3
Online, zvonline.sk, 6. 12. 2022, 10:00	
Pacienti už po šiestykrát ocenili prácu lekárov a sestier	4
Online, woman.sk, 6. 12. 2022, 11:46	
Košická UN LP hostila špičkových neurochirurgov z celého sveta	11
Online, lekarskenoviny.sk, 6. 12. 2022, 13:41	
PU udelila pri 25. výročí svojho vzniku viacerým osobnostiam pamätnú medailu	13
Online, tasr.sk, 6. 12. 2022, 19:11	
PU udelila pri 25. výročí svojho vzniku viacerým osobnostiam pamätnú medailu	14
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 6. 12. 2022, 19:11	
Covid v prostredí okolo nás	15
Tlač, Bedeker zdravia, 7. 12. 2022	

Spoločné vyhlásenie zdravotníckych organizácií v súvislosti s Memorandom medzi Vládou SR a LOZ [✉](#)

📅 5. 12. 2022, 17:45, Zdroj: skzi.sk [✉](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 113 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 61 Eur

Spoločné vyhlásenie zdravotníckych organizácií k legislatívnemu procesu v súvislosti s Memorandom Vlády SR a LOZ nájdete TU.

Vláda Slovenskej republiky sa uzatvorením Memoranda o zlepšení systému zdravotníctva SR zaviazala v blízkej budúcnosti pripraviť návrhy zákonov a prijať opatrenia vo viacerých oblastiach zdravotníctva s cieľom lepšej ochrany života a zdravia človeka, čo všetci zúčastnení pozitívne prijímame.

Konkrétne oblasti, ktoré majú byť zmenené sa dotýkajú kompetenčne, odborne alebo aplikačne viacerých subjektov pôsobiacich v odvetí zdravotníctva – poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, lekárskech fakúlt a ďalších vzdelávacích inštitúcií, stavovských organizácií a odborných spoločností. Zmeny sa týkajú mnohých zákonov a niekoľkých desiatok paragrafov.

Je preto nevyhnutné, aby k pripravovaným právnym predpisom a opatreniam mali možnosť zaujať stanoviská a predkladať návrhy všetky dotknuté subjekty. Len tak splní Memorandum Vlády a LOZ svoje poslanstvo.

V nadväznosti na uvedené preto žiadame vládu SR a Národnú radu SR, aby:

- do prípravy právnych predpisov a opatrení prizvala všetky subjekty, ktorých sa úpravy budú týkať a rešpektovala ich návrhy a pripomienky,
- vyčlenila dostatočný časový priestor na odbornú diskusiu,
- nepredkladala návrhy a neprijímala opatrenia v časovej tiesni, bez predchádzajúcej diskusie a bez riadneho medzirezortného pripomienkového konania.

Poučením nám môže byť nedávna minulosť. Prekvapivá, s nikým neprediskutovaná jediná novela predpisovania liekov spôsobila medzi odbornou verejnosťou, ale aj pacientmi chaos a vyvolala nespočetné množstvo negatívnych emócií vo vzťahoch medzi lekármi a vzťahoch lekár – pacient.

V Bratislave, dňa 5.12.2022

Slovenská lekárska komora

Slovenská lekárska spoločnosť

Slovenská komora zubných lekárov

Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Lekárska fakulta Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave

Jesseniova lekárska fakulta v Martine – UK v Bratislave

Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Slovenská lekárnická komora

Asociácia štátnych nemocníc Slovenskej republiky

Asociácia nemocníc Slovenska

Asociácia súkromných lekárov- združenie Zdravita

Zväz ambulantných poskytovateľov

Asociácia polikliník a zdravotníckych zariadení

Fibichova 14, 821 05 Bratislava +421 2 482 040 70 sekretariatskzi@skzi.sk

Basketbalistky Zvolena doma nestačili na favorizované Young Angels Košice [📄](#)

📅 6. 12. 2022, 10:00, Zdroj: zvonline.sk 📄, Autor: Radoslav Blaško, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 116 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 62 Eur

ZVonline.sk (R. Blaško, foto: archív ZVo)

Basketbalistky BK ZŠ Zvolen odohrali v nedeľu 4. decembra svoj štvrtý zápas v aktuálnej sezóne, keď na domácej palubovke v Rates Arene privítali Young Angels Košice, ktoré pôsobia aj v 1. lige žien.

Košický tím v extraligovej zostave už od úvodu zápasu dominoval, keď si v prvej štvrtine vypracoval 12-bodový náskok. V druhej časti zaostali Zvolenčanky len o 5 bodov, a po polčase tak platil stav 14:31.

Po zmene strán prišla na rad najdominantnejšia štvrtina košických Young Angels v zápase, keď v nej hostky nastrieľali až 27 bodov, zatiaľ čo domáce len 5. Záverečná 10-minútovka zas bola jediná, v ktorej sa basketbalistkám Zvolena podarilo zaznamenať dvojciferný počet bodov. Na vysokej prehre proti jasnému favoritovi to už však nič nezmenilo.

Na strane Zvolena to najviac padalo Zuzane Drinkovej Babaríkovej, ktorá si pripísala 13 bodov a 5 doskokov. Trom hráčkam Young Angels sa podarilo pokoriť dvojcifernú hranicu. S 18-timi bodmi bola najlepšou strelkyňou zápasu Vanda Mária Kristlová, ktorá pridala aj 9 doskokov. Basketbalistkám Zvolena patrí v tabuľke 1. ligy po dvoch výhrach a dvoch prehrách 3. priečka.

Monika Syčová, hráčka BK ZŠ Zvolen pre ZVonline.sk: „Po dlhšej zápasovej prestávke nás čakal favorit celej súťaže. Robili sme veľa chýb, či v útoku alebo v obrane, no napriek tomu si myslím, že nám tento zápas pomohol sa zas viac zohrať a byť lepšie pripravené na predohrávku, ktorá nás čaká najbližšiu nedeľu. Basket hráme pre radosť a tvoríme tím, v ktorom sa nie všetky dlho poznáme, no napriek tomu tu panuje príjemná atmosféra plná podpory a dobrej energie.“

1. liga ženy – 5. kolo – nedeľa 04.12.2022, 14.00 h – Rates Arena – Zvolen

BK ZŠ Zvolen – Young Angels Košice 33:77 (5:17, 14:31, 19:58)

Štvrtiny: 5:17, 9:14, 5:27, 14:19. Fauly: 14 – 16. Trojky: 2 – 2.

Zostava BK ZŠ Zvolen a body: Babaríková 13, Štefaňáková 5, D. Rausová 4, Gašperánová 3, Syčová 3, Doušeková 2, Pálniková 2, Hanková 1, F. Rausová 0.

Zostava Young Angels Košice a body: Kristlová 18, Mikovčáková 17, Plavnická 11, Rodáková 7, Jakubčeková 6, Majorošová 5, Szmereková 5, Flická 4, Vrábľová 2, Rebejová 2.

Tabuľka 1. ligy žien po 5. kole

#

V/P

%

1 YOUNG ANGELS Košice 322:184 1/0 (100,00%) 3/0 (100,00%) 4/0 100,00% 2 TYDAM **UPJŠ** Košice 249:247 2/1 (66,67%) 0/1 (0,00%) 2/2 50,00% 3 BK ZŠ Zvolen 231:238 2/1 (66,67%) 0/1 (0,00%) 2/2 50,00% 4 Dubček Bratislava 335:290 1/0 (100,00%) 1/3 (25,00%) 2/3 40,00% 5 ŽBK Rožňava 116:294 0/2 (0,00%) 0/1 (0,00%) 0/3 0,00%

Autor: Radoslav Blaško

Pacienti už po šiestykrát ocenili prácu lekárov a sestier [☑](#)

📅 6. 12. 2022, 11:46, Zdroj: [woman.sk](#) [☑](#), Autor: Henrieta Karabova, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 1 366 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 254 Eur

Pacienti už po šiestykrát ocenili prácu lekárov a sestier. Cenu verejnosti si odniesli košické zdravotníčky

Šiesty ročník celoslovenskej patientskej konferencie už tradične vyvrcholil slávnostným oceňovaním zdravotníkov. Ocenenia „Môj lekár“ a „Moja sestra“ si z rúk prezidentky Asociácie na ochranu práv pacientov (AOPP) Márie Lévyovej prevzalo 10 lekárov a 10 sestier. Špeciálnu cenu verejnosti získala Prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH a sestra Vlasta Kostovská. Ocenením In Memoriam si pacienti uctili pamiatku sestry Janky Mačugovej, ktorá pomáhala ťažko a nevyliciteľne chorým pacientom v novovzniknutom Hepatobiliárnom centre v Michalovciach.

Ocenenia „Môj lekár“ a „Moja sestra“ sú v týchto dňoch silným odkazom pacientov a zároveň poďakovaním za náročnú prácu zdravotníkov v čoraz náročnejších podmienkach. „Cenu každého jedného zdravotníka si v týchto ťažkých časoch uvedomujeme viac ako inokedy. Chápeme lekárov aj sestry, ktorí sa rozhodli odísť z upadáajúceho systému, o to viac si však vážime tých, ktorí to ešte nevzdali a robia pre nás maximum,“ ďakuje v mene pacientov prezidentka AOPP.

Na základe nominácií pacientov a širokej verejnosti rozhodla 5-členná porota menovaná predsedníctvom AOPP o udelení ocenenia 10 lekárom a 10 sestrám za ich obetavú prácu a prínos pre pacientov. Predsedom poroty bol PharmDr. Dominik Tomek, PhD., MPH, MSc., odborný asistent Katedry klinickej farmakológie LF SZU. Členmi poroty boli Veronika Ivančíková, členka predsedníctva Asociácie na ochranu práv pacientov SR, Jarmila Fajnorová, prezidentka Slovenského zväzu sclerosis multiplex, PhDr. Zuzana Fabianová, MBA, spoluzakladateľka prvého domu ošetrovateľskej starostlivosti na Slovensku a Katarína Lovasová, šéfredaktorka Zdravotníckych novín.

O svojom lekárovi a sestre mohla aj v tomto roku rozhodnúť široká verejnosť, a to hlasovaním v ankete na stránke asociácie. Spomedzi ocenených lekárov získala najviac hlasov Prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH a v kategórii sestier Vlasta Kostovská, obe z Univerzitnej nemocnice L. Paustera v Košiciach. Profesorka Macejová je prezidentkou Slovenskej reumatologickej spoločnosti, pôsobí v nemocnici ako internistka – reumatologička a tiež učí na lekárskej fakulte. „Vďaka jej odbornosti a vzdelávaniu kolegov o nových vedeckých poznatkoch napreduje liečba pacientov s reumatickými ochoreniami aj u nás na Slovensku. Svojich pacientov podporuje v zdravom životnom štýle, aktívnom pohybe a pri prekonávaní úskalí, ktoré im ochorenie prináša,“ opisujú profesorku Macejovú pacienti z Ligy proti reumatizmu na Slovensku, ktorí ju na ocenenie Môj lekár nominovali. Pani Kostovská pracuje ako sestra pri lôžku na Neurologickej klinike a tiež ako sestra v Agentúre domácej ošetrovateľskej starostlivosti. „Jej záujem nekončí odchodom pacienta z nemocnice. Práve naopak, pacienti v nej majú oporu a dostáva sa im adekvátnej starostlivosti počas hospitalizácie aj po prepustení do domáceho prostredia. Pri starostlivosti o pacientov s dekubitmi a chronickými ranami veľmi empaticky a profesionálne pristupuje ku každému pacientovi a jeho rodine,“ uviedli o sestre v nominácii na ocenenie pacienti zo Slovenskej spoločnosti pre ošetrovanie otvorených rán.

Ocenenia odovzdali oceneným prezidentka AOPP PhDr. Mária Lévyová, zástupcovia generálneho partnera MUDr. Jozef Pribula PhD., MBA, hlavného partnera MUDr. Marian Faktor a poslankyňa Mgr. Jana Žitňanská.

Konferencia sa koná pod záštitou ministra zdravotníctva SR, MUDr. Vladimíra Lengvarského, MPH a pod odbornou záštitou rektora Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, prof. MUDr. Petra Šimka, CSc.

6. ročník celoslovenskej patientskej konferencie podporili:

Generálny partner – Agel

Hlavný partner – Dôvera zdravotná poisťovňa

Partneri – Abbvie, Novartis, Pfizer, ALK, Biogen, Janssen, UCB, Gedeon Richter, MSD, Takeda, Amgen, AIFP, Roche, GENAS, Boehringer Ingelheim, Pittel+Brausewetter, SK+MED, Union zdravotná poisťovňa, Abbott, Všeobecná zdravotná poisťovňa, Svet zdravia, Asociácia Laboratórií, Abena, Hartmann

Mediálni partneri – ta3, Bedeker zdravia, Sestra, Zdravotnícke noviny, Rádio Regina západ, woman.sk, Devínskonovoveská televízia

Ocenení v kategórii „Môj lekár“

Prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH

1. Prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH (cena verejnosti)

– na ocenenie navrhla Liga proti reumatizmu na Slovensku

Je prezidentkou Slovenskej reumatologickej spoločnosti a pracuje ako lekárka internistka – reumatologička. Zároveň učí na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** na Lekárskej fakulte. Ako odborníčka v reumatológii prináša do povedomia svojich kolegov najnovšie vedecké poznatky a odborné skúsenosti organizovaním sympózií, vedeckých kongresov a iných odborných podujatí s domácou i zahraničnou účasťou. Zároveň podporuje účasť slovenských odborníkov na podobných podujatiach v zahraničí. Je prispievateľkou a autorkou v odborných časopisoch a publikáciách. Ako členka Slovenskej reumatologickej spoločnosti a Ligy proti reumatizmu na Slovensku podporuje osvetu a vzdeláva pacientov v tom, ako žiť plnohodnotný život s týmto ochorením. Svojich pacientov podporuje v zdravom životnom štýle a aktívnom pohybe.

Doc. MUDr. Tomáš Dallos, PhD

2. Doc. MUDr. Tomáš Dallos, PhD.

– na ocenenie navrhla Liga proti reumatizmu na Slovensku – Klub Kĺbik

Je vedúcim Centra medicínskych simulácií na Detskej klinike Lekárskej fakulty Univerzity Komenského (LF UK) a Národného ústavu detských chorôb (NÚDCH) v Bratislave, kde zároveň pôsobí ako detský reumatológ. Je odborným garantom pre špecializačný odbor detská reumatológia na LF UK. Diagnostikuje, lieči a dispenzarizuje deti so zápalovými ochoreniami kĺbov, kostí, ciev a systémovými ochoreniami spojiva, venuje sa tiež diagnostike geneticky podmienených ochorení. V záujme čo najkomplexnejšej liečby svojich malých pacientov spolupracuje aj s ďalšími pracoviskami. Pomáha deťom s reumatologickými ochoreniami a ich rodinám aj nad rámec svojich povinností v ambulancii. Aktívne šíri osvetu, podporuje rôzne aktivity Klubu Kĺbik a posúva prospešné kontakty na medzinárodné a svetové organizácie, ktoré pomáhajú pacientom s týmito ochoreniami. Vždy ochotne a trpezlivo vysvetľuje a odpovedá na otázky rodičov aj detí. Pod vedením Doc. Dallosa získalo pracovisko štatút špecializovaného pracoviska pre zriedkavé ochorenia, centra pre indikáciu a aplikáciu biologickej liečby. Rozvíja činnosť OZ Zlatá Rybka, ktorého cieľom je zlepšiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti všetkým detským pacientom na oddeleniach a v ambulanciách Detskej kliniky NÚDCH, špeciálne detským reumatologickým pacientom zabezpečil kompletnú rekonštrukciu priestorov reumatologickej ambulancie.

MUDr. Milan Luknár, PhD

3. MUDr. Milan Luknár, PhD.

– na ocenenie navrhlo Združenie pacientov s pľúcnou hypertenziou, o. z.

Pracuje ako lekár na Kardiologickej klinike Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Národného ústavu srdcovo-cievnych chorôb v Bratislave na Oddelení zlyhávania a transplantácie srdca. Z pozície predsedu pracovnej skupiny Transplantácia srdca a pľúc Slovenskej kardiologickej spoločnosti sa venuje šíreniu povedomia o darcovstve orgánov a transplantácii srdca a pľúc. U pacientov je obľúbený pre jeho odbornosť, pracovitosť, zodpovednosť, nezištnosť, čestnosť a mimoriadne ľudský prístup ako k pacientom samotným, tak k ich príbuzným. Nikdy neodmietne pomoc, vždy je ochotný poradiť a nie je mu ľahostajný žiadny pacient. Pravidelne svojich pacientov informuje o nových terapeutických možnostiach, aktívne tieto nové postupy v liečbe pľúcnej artériovej hypertenzie (PAH) aj presadzuje. V spolupráci s ďalšími odborníkmi manažuje liečbu PAH pomocou podkožných a implantovaných púmp, ktoré zlepšujú kvalitu života pacienta. Mimo pracovnej doby sa venuje informovaniu odborných aj praktických lekárov o tomto zriedkavom ochorení s cieľom zabezpečiť včasnú diagnostiku u týchto pacientov. MUDr. Luknár je spoluzakladateľom Združenia pacientov s pľúcnou hypertenziou a mimoriadnym prínosom v príprave edukačných materiálov, seminároch a odborných konzultáciách v rámci združenia. Počas pandémie COVID-19 zorganizoval výstup lekárov a zdravotníkov na vrchol Vápenná ako prejav solidarity pacientom s PH.

Prof. MUDr. Štefan Hrušovský, CSc., Dr. SVS.

4. Prof. MUDr. Štefan Hrušovský, CSc., Dr. SVS.

– na ocenenie navrhla Šanca pre pečeň, o. z.

Je vedúci Hepatobiliárneho centra v Michalovskej Nemocnici s poliklinikou Štefana Kuku – Svet zdravia, kde pracuje ako internista, hepatológ a gastroenterológ. Práve profesor Hrušovský je tou hybnou silou, ktorá prišla s konceptom, projektom a realizáciou tohto centra s hepatologickým zameraním a unikátnou štruktúrou, ktorá je spojením ambulancie, endoskopie, sonografie, invazívnych výkonov a jednodňovej hospitalizácie. Počas svojej praxe sa pričínil o zavedenie viacerých inovatívnych vyšetrovacích a liečebných metód vrátane cielenej ultrazvukom riadenej biopsie abdominálnych orgánov a štruktúr, elastickej ligácie pažerákových varixov či endosonograficky riadenej tenkoihlovej biopsie nádorov pankreasu. Inicioval tiež výskum vplyvu PCB látok na organizmus u obyvateľov Zemplína, má za sebou bohatú publikačnú činnosť v odborných periodikách aj osvetu v médiách pre laickú verejnosť. Mimo svojich, na odbornú verejnosť zameraných aktivít sa aktívne venuje aj pomoci pacientom, a to nielen vo svojej ambulancii, ale aj cez podporu patientskych združení Transplantovaná pečeň, o. z. a Šanca pre pečeň, o. z.

Doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.

5. Doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.

– na ocenenie navrhla Liga zdravia Slovensko

Zastáva pozíciu primára mamologického oddelenia v Onkologickom ústave sv. Alžbety v Bratislave. Je zároveň členom výboru sekcie pre karcinóm prsníka SEKCAMA pri Slovenskej onkologickej spoločnosti, v posledných rokoch sa najmä v rámci Slovenskej akadémie vied v Bratislave venuje aj výskumným projektom v tejto oblasti. Svoju odbornosť a ľudský prístup vkladá nielen do vzťahu k svojim pacientkam, ale aj do podpory občianskych združení ako Ligy proti rakovine či Zdravá žena, v ktorom je predsedom a zvyšuje prostredníctvom neho povedomie o rakovine na školách a vo firmách. Jeho pacientky na ňom oceňujú predovšetkým jeho odbornosť, ľudský prístup a maximálne úsilie o včasnú diagnostiku a nasadenie adekvátnej liečby. Pacientky pána docenta sa neboja pýtať, pretože od neho vždy dostanú erudovanú odpoveď. Pán doktor spĺňa presne to, čo má lekár s veľkým „L“ spĺňať. Svoju ohľaduplnosťou a citlivosťou dokáže svojim pacientkam do veľkej miery uľahčiť tú ťažkú chvíľu, keď im musí oznámiť nie práve najlepšie výsledky vykonaných vyšetrení. A práve to je pre novodiagnostikovaného onkologického pacienta neraz na nezaplatenie.

MUDr. Irena Dobišová IBCLC

6. MUDr. Irena Dobišová IBCLC

– na ocenenie navrhlo OZ malíčok

Pracuje ako neonatologička na Novorodeneckej klinike M. Rusnaka Lekárskej fakulty Slovenskej zdravotníckej univerzity a Univerzitnej nemocnice Bratislava. Svoj pracovný život zasvätila starostlivosti o najmenších a podpore dojčenia. Pôsobí ako lektorka v kurzoch pre profesionálnych laktančných poradcov v odbore neonatológia na Inštitúte pre podporu dojčenia, organizuje kurzy aj pre zdravotníckych pracovníkov v nemocniciach či budúce mamičky. Jej práca nekončí prepustením mamičky z nemocnice. Práve naopak, pomáha sa dojčením aj starostlivosťou o donosené či nedonosené bábätká aj za bránami pôrodnice. Pani doktorka Dobišová je profesionálna, partnerská a má empatický prístup. Nepoľavuje vo svojej snahe o zlepšenie podmienok pre malých pacientov a ich matky, vo vlastnom vzdelávaní aj vzdelávaní kolegov, aby poskytovali starostlivosť v súlade s aktuálnymi odporúčaniami a trendmi. Má výborne zvládnutý chod oddelenia, vyšetrenia pacientov, v diagnostike a liečbe sa obracia aj na svojich kolegov špecialistov. Jej snahou je priniesť najmenším pacientom skorú diagnostiku a účinnú liečbu.

MUDr. Ingrid Dzurňáková, MBA

7. MUDr. Ingrid Dzurňáková, MBA

– na ocenenie navrhol AGEL SSC a. s.

Je primárkou Oddelenia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Nemocnici AGEL v Levoči. Ako jedna z mála v regióne sa aktívne venuje aj rehabilitácii detí so zdravotným postihnutím, športovým prehladkám detí a mládeže. Vďaka individuálnemu prístupu k ich postihnutiu a potrebám prispieva k zvyšovaniu kvality ich života a neraz aj k predĺženiu života. Jej snahou je v čo možno najlepšej miere vrátiť svojich pacientov späť do bežného života s ohľadom na ich vek, predchádzajúce úrazy, ochorenia a ďalšie faktory. MUDr. Dzurňáková sleduje trendy a moderné postupy liečby, pasívne aj aktívne sa zúčastňuje rôznych odborných seminárov a konferencií, kde zdieľa a získava nové poznatky. Počas svojho pôsobenia vo funkcii primárky vychovala a vybudovala kvalitný a profesionálny tím lekárov, fyzioterapeutov, masérov, zdravotných sestier a ostatného zdravotníckeho personálu. Počas prvých vln pandémie COVID-19 dokonca zorganizovala tím mobilnej očkovacej jednotky, ktorej bola vedúcou a aktívnou členkou. So svojim tímom navštívila až 18 obcí levočského okresu vrátane domovov sociálnych služieb.

MUDr. Irena Klímová

8. MUDr. Irena Klímová

– na ocenenie navrhol Úsmev s čiarkou, o. z.

Pracuje v neštátnej čelustno-ortopedickej ambulancii Ortodontik, s.r.o. v Bratislave. MUDr. Klímová je hlavným odborníkom Ministerstva zdravotníctva pre čelustnú ortopédiu, na Katedre čelustnej ortopédie Slovenskej zdravotníckej univerzity učí a vychováva nových lekárov v tomto odbore. Je vyhľadávanou odborníčkou s výbornými výsledkami u rázštepových pacientov. Pani doktorka vyniká predovšetkým dlhodobou aktívnym, vysoko odborným a erudovaným prístupom k liečbe týchto pacientov, v ktorej sa zameriava na komplexnú ortodontickú liečbu a podporu pacientov aj ich rodičov. Pacienti na nej najviac oceňujú jej odbornosť, pedantnosť a skvelú komunikáciu. Po zhodnotení stavu chrupu je v ambulancii pani doktorke pacient vždy informovaný o liečebnom pláne a má možnosť spýtať sa na čokoľvek, čo ho zaujíma. Ľudský prístup a trpezlivosť pani doktorke aj s nie práve disciplinovanými pacientmi sú jasným dôkazom toho, že ju práca baví a vkladá do nej naozaj všetko.

MUDr. Dušan Podmanický, PhD.

9. MUDr. Dušan Podmanický, PhD.

– na ocenenie navrhol Slovak Crohn Club

Po zrušení IBD centra v Nemocnici sv. Michala v Bratislave sa pustil do budovania nového centra v Nemocnici v Dunajskej stredě. Spolu so svojim tímom sa tak v rámci nových priestorov podieľa na včasnej diagnostike a plánovaní terapie pacientov so zápalovými ochoreniami čriev tzv. IBD (Inflammatory Bowel Disease), ako aj na liečbe najťažších prípadov z celého Slovenska. MUDr. Podmanický zaviedol a rozšíril využívanie miniinvazívnych metód v chirurgickej liečbe pacientov s Crohnovou chorobou, podieľa sa na mnohých výskumných projektoch v diagnostike a liečbe, vypracoval inovatívnu metódu neoperačnej liečby tzv. perianálnej fistulujúcej Crohnovej choroby, ktorá sa stretla s veľkým záujmom doma aj v zahraničí. Chronicky chorí pacienti na ňom oceňujú najmä jeho mimoriadne citlivý a profesionálny prístup. Počas svojej práce sa spolupodieľal na záchrane a zlepšení kvality života nielen pacientov s IBD.

MUDr. Vlastimil Serdahely, MPH

10. MUDr. Vlastimil Serdahely, MPH

– na ocenenie navrhla Fakultná nemocnica AGEL Skalica

Pracuje na Neurologickom oddelení vo Fakultnej nemocnici AGEL Skalica a od roku 2021 je hlavným lekárom pre odbor neurológie siete AGEL. MUDr. Serdahely sa zásadným spôsobom pričínil o zefektívnenie manažmentu liečby pacientov s cievnou mozgovou príhodou a je aktívny aj v rámci účasti v klinických štúdiách. Pod jeho vedením vzniklo v Skalici iktové centrum európskej úrovne, kde sa v rekonštruovaných priestoroch aplikujú najmodernejšie diagnostické a terapeutické postupy v liečbe akútnych cievnych mozgových príhod. Pán doktor od svojich kolegov a spolupracovníkov vyžaduje maximálne pracovné nasadenie. Svojou odbornosťou a profesionálnym prístupom si získava dôveru nielen ich, ale aj samotných pacientov. Služby oddelenia tak vyhľadávajú pacienti aj mimo regiónu Záhorie. MUDr. Serdahely presadzuje individuálny prístup a spoluprácu s vyššími odbornými pracoviskami, čo vo výsledku prináša pacientom lepšie vyhliadky po prekonaní cievnej mozgovej príhody s minimálnymi trvalými následkami.

Ocenení v kategórii „Moja sestra“

Soňa Fischerová

1. Soňa Fischerová

– na ocenenie navrhla Liga proti reumatizmu na Slovensku

Už 22 rokov pracuje ako sestra v Reumatologickej ambulancii v Univerzitnej nemocnici Bratislava pod vedením pani docentky MUDr. Emőke Šteňovej, s ktorou tvoria skvelý tím. Za ten čas musela naštudovať a uviesť do praxe množstvo nových liečebných postupov súvisiacich s rôznymi druhmi biologických terapií. Pacienti sa práve na tomto pracovisku potrebujú zoznámiť s podávaním preparátov a často prechádzajú aj zaučením na samoaplikovanie biologickej liečby v domácom prostredí. Obrovská trpezlivosť a chuť vyzbrojiť pacienta všetkými potrebnými zručnosťami a informáciami je jednou z výsad sestry Fischerovej. Pacienti na nej oceňujú najmä mimoriadne empatický a ústretový prístup. Za každou jej vetou nechýba ani úsmev či drobné povzbudenie. V rámci osobného poradenstva a usmernenia pomáha pacientom svojimi odbornými radami, aktívne pristupuje k ich problému socializácie a pomáha im zorientovať sa v problematike zvládania životných situácií s reumatickým ochorením. Edukácia pacienta s rôznymi potrebami je pre ňu neoddeliteľnou súčasťou každodenného kontaktu s pacientmi.

Mária Vadovičová

2. Mária Vadovičová

– na ocenenie navrhla Liga zdravia Slovensko, o. z.

Z Internej kliniky na bratislavských Kramároch prestúpila na Neurologické oddelenie Fakultnej nemocnice v Trnave, kde pracuje dodnes ako sestra na urgentnom príjme. Práca s pacientmi, ktorí sa neraz ocitli v neľahkej životnej situácii a podmienkach, je mimoriadne náročná. Sestra Vadovičová si aj napriek tomu dokáže vo vzťahu k pacientovi zachovať ľudský prístup. Vo svojej práci je zodpovedná, svedomitá, je veľkým profesionálom a odborníkom so srdcom na správnom mieste. Ľudia si ju vážia pre vysokú dávku empatie ku všetkým, medzi pacientmi nikdy nerobila rozdiely. Možno aj preto sa jej často zdôverujú so svojimi trápeniami, ktoré nechcú alebo nedokážu vyrozprávať svojmu lekárovi. Vždy si nájde čas pacienta vypočuť a poradiť mu, pretože svoju prácu nevníma len ako povolanie, ale v prvom rade ako poslanie. Aj napriek tomu, že by už mohla odpočívať na zaslúženom dôchodku, aj naďalej zostáva verná svojej práci sestry, ktorú vykonáva úžasných 49 rokov. Sestra Vadovičová je tiež členkou Ligy zdravia Slovensko, aktívne sa zúčastňuje na všetkých podujatiach ligy ako dobrovoľník – zdravotná sestra.

PhDr. Vlasta Baňasová, PhD.

3. PhDr. Vlasta Baňasová, PhD.

– na ocenenie navrhlo OZ malíčok

Aj napriek tomu, že si pani doktorka Baňasová už od minulého roka užíva zaslúžený dôchodok, je neodmysliteľnou súčasťou „rodiny malíčka“. Roky sa s láskou, nadšením a nad rámec svojich pracovných povinností venovala predčasne narodeným deťom a ich rodinám v Perinatologickom centre na Oddelení neonatológie vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou J.A. Reimana v Prešove. Neonatológia sa stala jej celoživotným poslaním, o čom svedčí aj jej bohatá prednášková činnosť a organizovanie školení sestier a zdravotníckych asistentov priamo na oddelení v ošetrovateľskej starostlivosti o novorodencov, o prístupe k rodičom, ich zapojení sa do starostlivosti v podmienkach oddelenia. Roky vychovávala aj budúcu generáciu zdravotníckych pracovníkov ako externý učiteľ na Prešovskej univerzite a Strednej zdravotníckej škole v Prešove. Od prvých myšlienok o zrode rodičovského združenia podporovala jeho založenie a ciele. Spoluorganizovala viaceré podujatia rodičov a zdravotníkov z prešovskej neonatológie. Aktivizovala rodičov i personál novorodeneckého oddelenia pri spoločných projektoch.

Vlasta Kostovská

4. Vlasta Kostovská (cena verejnosti)

– na ocenenie navrhla Slovenská spoločnosť pre ošetrovanie otvorených rán

Pracuje ako sestra pri lôžku na Neurochirurgickej klinike Univerzitnej nemocnice L. Paustera v Košiciach. Tu však jej práca s pacientom rozhodne nekončí. Pracuje totiž zároveň ako sestra v Agentúre domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Pani Kostovská je odborník s veľkým srdcom. Pri starostlivosti o pacientov s dekubitmi a chronickými ranami veľmi empaticky a profesionálne pristupuje ku každému pacientovi a jeho rodine. Jej záujem nekončí odchodom pacienta z nemocnice, práve naopak pacienti v nej majú oporu a dostáva sa im adekvátnej starostlivosti počas hospitalizácie aj po prepustení do domáceho prostredia. Jej výsadou v tomto smere je predovšetkým efektívny manažment práce. Do praxe prináša najmodernejšie postupy v starostlivosti o týchto veľmi zraniteľných pacientov, keďže je súčasťou pracovnej skupiny pre ošetrovanie chronických rán a dekubitov pri Univerzitnej nemocnici Luisa Paustera v Košiciach. Svoje obzory si rozširuje aj účasťou na odborných seminároch a diskusiách.

PhDr. Zuzana Bukovcová

5. PhDr. Zuzana Bukovcová

– na ocenenie navrhla Nemocnica AGEL Zvolen a.s.

Už úctyhodných 30 rokov pracuje v Nemocnici AGEL vo Zvolene, kde začínala ako sestra na chirurgickej, neskôr na príjmovej ambulancii Interného oddelenia. Celú svoju profesionálnu kariéru zasvätila ošetrovateľstvu, vzdelávaniu a starostlivosti o pacientov. Mimoriadne odborné vedomosti, zručnosti a skúsenosti denne zúročuje pri svojej práci vedúcej sestry, manažérskom a prevádzkovom riadení oddelenia a pracovníkov. Aktívne sa podieľa na zavádzaní inovatívnych postupov v ošetrovateľskej starostlivosti, na nastavovaní procesov, pri tvorbe a pripomienkovaní postupov a smerníc, efektívnom rozložení a pracovných náplniach ošetrovateľského personálu. Je profesionálna, empatická, trpezlivá, cieľavedomá a múdra, no predovšetkým pracuje s vysokým nasadením a entuziazmom. Hovorí sa, že každý je nahraditeľný. V prípade pani Bukovcovej to rozhodne neplatí. Jej práca a riešenie krízových situácií, ktorým sa bez váhania postaví čelom, sú hodné rešpektu.

Bc. Beáta Csöbőnyeiová

6. Bc. Beáta Csöbőnyeiová

– na ocenenie navrhla Nemocnica AGEL Komárno

Pracuje ako sestra na Oddelení klinickej a radiačnej onkológie v Nemocnici AGEL v Komárne. Pri starostlivosti o pacientov používa najmodernejšie prostriedky, najnovšie trendy, ktorými túto starostlivosť zdokonaľuje. Aktívne spolupracuje pri zavádzaní nových postupov s cieľom ešte viac túto starostlivosť zdokonaľiť a aj ona sama navrhuje inovatívne postupy liečby a starostlivosti o onkologických pacientov. Aj napriek tomu, že pôsobí na ťažkej ošetrovacej jednotke, je vždy milá, usmievavá a medzi pacientmi veľmi obľúbená. Dokáže ich aj v najťažších chvíľach podporiť, povzbudiť milým slovom. Do svojej ošetrovateľskej práce aktívne zapája aj rodinných príslušníkov pacientov, je im nápomocná zvládať fyzicky aj psychicky náročnú starostlivosť o onkologických pacientov. Má skvelé organizačné schopnosti, dokáže efektívne využívať čas, priestor aj pomôcky, a k tomu vedie aj členov svojho ošetrovateľského tímu. Pomoc najzraniteľnejším je jej životným poslaním, za čo si v tomto roku vyslúžila aj ocenenie Biele srdce.

Mgr. Katarína Mitschová

7. Mgr. Katarína Mitschová

– na ocenenie navrhol pacient

Pracuje ako sestra na I. Ortopedicko-traumatologickej klinike Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Slovenskej zdravotníckej univerzity, kde zároveň prednáša sestrám Intenzívnu starostlivosť o pacientov v ortopédii. Pani Mgr. Mitschová organizuje tiež klinické semináre, kde sa venuje aj zlepšeniu edukácie pacientov od ich prijatia cez pooperačnú starostlivosť až po prepustenie do domácej liečby. Počas svojej praxe zachránila mnoho pacientov pred imobilitou vďaka manažmentu ošetrovateľskej starostlivosti a zabezpečeniu včasnej rehabilitácie. Práca na ortopedickom oddelení je veľmi náročná a vyžaduje vysoké nasadenie, odbornosť, skúsenosti a ľudský prístup, čo sestričke Mitschovej rozhodne nechýba. „Počas mojej hospitalizácie bola angažovanosť pani vrchnej obdivuhodná. S enormným nasadením sa snažila urobiť maximum preto, aby pacienti mali zabezpečenú čo najkvalitnejšiu starostlivosť, a to aj za ťažkých podmienok, s ktorými sa borí naše zdravotníctvo pri nedostatku sestier a sanitárov. Napriek tomu si vždy našla čas na rozhovor s pacientmi, povzbudenie a úsmev, ktorý dodáva pacientom veľa síl často v neľahkých bojoch, ktoré sa dajú vyhrať iba vďaka pomoci skvelých sestier a lekárov,“ napísal o pani Mgr. Mitschovej v nominácii jej pacient.

Mgr. Mária Tomová

8. Mgr. Mária Tomová

– na ocenenie navrhla Asociácia na ochranu práv pacientov SR

Pracuje ako sestra v Nemocnici na okraji mesta v Partizánskom. Svoju prácu v nemocnici vykonáva s prestávkami takmer 20 rokov. Nejaký čas pracovala dokonca aj v zahraničí. Prácu sestry miluje, a keďže ju to stále ťahá k pacientom, ako verejný zdravotník pracuje aj na čiastočný úväzok na Internom oddelení. Okrem práce ju zamestnáva aj starostlivosť o jej dcéru s ojedinelým ochorením, ktoré je spojené s rázštepom. Aj preto sa rozhodla založiť OZ Úsmev s čiarkou. Sama najlepšie vie, aká je zložitá starostlivosť o detičky s týmto ochorením, s akými bariérami zápasia rodičia a deti, ktoré potrebujú odbornú pomoc a starostlivosť v rámci multidisciplinárnej spolupráce, ktorá je často spojená aj so sociálnymi aspektmi starostlivosti. Práca predsedníčky tohto združenia Mgr. Tomovej si zaslúži veľké uznanie za to, že sa rozhodla podať pomocnú ruku ľuďom a malým pacientom s podobným osudom s cieľom pomôcť a zlepšiť starostlivosť o deti s rázštepom.

PhDr. Júlia Pitoňáková

9. PhDr. Júlia Pitoňáková

– na ocenenie navrhol AGEL SSC a. s.

Pracuje ako sestra na Internom oddelení a Jednotke intenzívnej starostlivosti v Nemocnici Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku. Pani doktorka je u pacientov obľúbená pre svoj empatický, zodpovedný prístup a komunikatívnosť. Svoju prácu vykonáva s dôrazom na individuálne potreby svojich pacientov, s ohľadom na kultúrne, sociálne aj etnické rozdiely. Mimoriadne pritom dbá na bezpečnosť, kvalitu poskytovanej starostlivosti a práva pacientov. Pri novodiagnostikovanom pacientovi si vždy nájde čas, aby mu vysvetlila všetko potrebné, čo si bude liečba jeho ochorenia vyžadovať. Podporuje svojich pacientov v sebamonitorovaní, vo vzdelávaní sa o chronických ochoreniach. Pani PhDr. Pitoňáková sa aktívne podieľa na zhotovovaní štandardov pre ošetrovateľské výkony, ktoré majú zaručiť kvalitnejšiu a bezpečnejšiu starostlivosť o pacientov.

PhDr. Anna Lipovská, PhD

10. PhDr. Anna Lipovská, PhD.

– na ocenenie navrhol Slovak Crohn Club

Pracuje ako odborný asistent na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, odbor Ošetrovateľstvo. Aktívne sa zúčastňuje odborných konferencií, webinárov a diskusných stretnutí pre sestry, ktoré pracujú v gastroenterologických a IBD ambulanciách. Pani PhDr. Lipovská je veľkou oporou práve pre pacientov so zápalovými ochoreniami čriev tzv. IBD (Inflammatory Bowel Disease), ktorým poskytuje cenné poradenstvo a praktické rady v liečbe a manažmente ich ochorení. Podľa pacientov združených v Slovak Crohn Clube, ktorí ju nominovali, je pani Lipovská vždy ochotná pomôcť, vypočuť, podporiť, je ústretová, profesionálna a má ľudský prístup. A to sú presne tie hodnoty, ktoré dokáže oceniť jedine pacient s neľahkým ochorením na celý život.

Ocenenie „In Memoriam“

Janka Mačugová

– na ocenenie navrhla Šanca pre pečeň, o. z.

Svet je už takmer rok o niečo chudobnejší, o sestru Janku Mačugovú, ktorá zastávala nezastupiteľné miesto v tíme novovzniknutého Hepatobiliárneho centra v Michalovciach. Svoje povolanie vykonávala ako poslanie. Neúnavným úsilím pomáhala ťažko chorým, neraz

nevyliciteľne chorým, podporovať a udržiavať najcennejšie hodnoty, akými sú zdravie a život. Skúsenosti z praxe odovzdávala ďalej svojim osobitým prístupom aj mladším sestram. Nové prístupy v ošetrovateľskej starostlivosti v odbore Hepatológia prezentovala na odborných seminároch na krajskej a celoslovenskej úrovni. Kolegovia z Nemocnice s poliklinikou Štefana Kuku v Michalovciach, a veríme, že aj jej pacienti a ich rodinní príslušníci na ňu budú spomínať ako na človeka, ktorý mal srdce na správnom mieste. Odpočívajte v pokoji, Janka.

Sledujte nás aj na sociálnych sieťach

[Facebook](#)

[Pinterest](#)

[Email](#)

[Print](#)

Autor: Henrieta Karabova

Košická UN LP hostila špičkových neurochirurgov z celého sveta [↗](#)

📅 6. 12. 2022, 13:41, Zdroj: [lekarskenoviny.sk](#) [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 296 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 109 Eur

Redakcia

Slovenská neurochirurgická spoločnosť, Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Lekárska fakulta **UPJŠ** a jej Neurochirurgická klinika v spolupráci so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek pripravili odborné podujatie Pracovné dni Slovenskej neurochirurgickej spoločnosti, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 6. – 8. októbra v Košiciach.

Neurochirurgická klinika Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice a Lekárskej fakulty **UPJŠ** existuje od roku 1981 a lieči pacientov s ochoreniami a poraneniami centrálného a periférneho nervového systému a jeho podporných štruktúr. Liečebno-preventívnu starostlivosť poskytuje pre zhruba 1,5 milióna obyvateľov celého východoslovenského regiónu, pričom pracovisko má k dispozícii 3 moderné operačné sály, na ktorých vykonáva širokú paletu neurochirurgických operácií.

O usilovnosti a zodpovednosti našich neurochirurgov vedľa mnohých špičkových svetových neurochirurgických pracovísk. Po vyše dvojročnej covidovej odmlke sa totiž neurochirurgovia UNLP v tomto roku už stihli prezentovať na poprednom svetovom neurochirurgickom kongrese v Bogote, na americkom kongrese vo Philadelphii, taktiež vo Phoenixe (Arizona), ako aj na európskom OncoSpine v poľskom Krakove. Dlhoročná aktívna spolupráca, neúnavné online konzultácie a lekárske cezhraničné priateľstvá majú spoločného menovateľa – komfortný život pacienta bez väčších obmedzení napriek náročným diagnózam.

„Ako internista – nefrológ som vždy hľadel na neurochirurgov ako na tých, ktorí robia ozajstnú medicínu. Mám na mysli vážne operácie, do ktorých sa púšťajú. Som hrdý, že práve naša nemocnica takých odborníkov má. Ste pre nás a našich pacientov kľúčoví a za vašu prácu vám ďakujem,“ povedal v úvode trojdňového odborného podujatia riaditeľ UNLP Košice MUDr. Ľuboslav Beňa, PhD., MPH.

Problematika neuroonkochirurgie

Prácu svojho tímu predstavil odborný garant kongresu a prednosta Neurochirurgickej kliniky UNLP Košice a LF **UPJŠ** doc. MUDr. Vladimír Kaľuch, PhD., MBA. „Pilierom našej operatívy je aktuálny neuroonkochirurgický program – operácie mozgových nádorov. Vynikajúce výsledky dlhodobo dosahujeme aj v neurovaskulárnom programe – operácie a endovaskulárna liečba napríklad aneurýziem. Na vysokej úrovni je spinálna neurochirurgia a neurotrauma,“ uviedol prednosta. Výnimočnosťou košickej neurochirurgie je, že každý program v réžii Neurochirurgickej kliniky je zvládnutý na najvyššej úrovni, vrátane okrajových častí tejto disciplíny, ako sú hlboké mozgové stimulácie pri liečbe epilepsie a dystónie. A ako jedno z mála pracovísk na Slovensku poskytuje aj neurochirurgickú starostlivosť o detského pacienta.

Úmrtnosť musí byť nulová

V Košiciach sa okrem celosvetovo uznávaných neurochirurgov z Veľkej Británie a Saudskej Arábie stretla slovenská i česká špička neurochirurgie. So zaujímavou prednáškou o operácii, ktorú zrealizoval len deň pred odchodom na kongres do Košíc, sa predstavil 85-ročný neurochirurg z Česka, ocenený Medailou Jána Evangelistu Purkyně, prof. Eduard Zverina, M.D., PhD., FCMA – odborník na operácie mozgu, chrbtice a periférnych nervov. Vďaka zdraviu a vitalite stále slúži vo viacerých nemocniciach a vedie mladú generáciu k najzložitejším operáciám. „Predvčerom som operoval vestibulárny švanóm. Keď sme pred 50 rokmi s týmito operáciami začínali, úmrtnosť bola 80 %, dnes musí byť nulová. Neurochirurgia sa nedá robiť on-line, tá sa musí robiť rukami a niekto ju musí učiť. O tom, ako sa to dá všetko zvládnuť sa nedočítate v knihách,“ pripomenul priekopník mikrochirurgie a chirurgie lebečnej bázy v bývalom Československu a hrdý člen Slovenskej neurochirurgickej spoločnosti.

Srdce neurochirurgického odboru

Náročný lekársky zákrok, ktorý človeku zachráni život a chorému zlepši kvalitu života, neprinesie želaný výsledok bez sestier, ich odbornosti, zručnosti a kvalitnej ošetrovateľskej starostlivosti. „Ste srdcom neurochirurgického odboru, bez ktorého klinika neprežije a nedokáže adekvátne fungovať,“ otvorila sesterskú sekciu kongresu námestníčka Úseku ošetrovateľstva UNLP PhDr. Alena Kellnerová, MPH. Vo svojich odborných prednáškach sa neurochirurgické sestry zamerali najmä na ošetrovateľské prístupy po vertebroplastikách, kyfoplastikách a lumbálnych drenážach. Ide o špeciálny prístup, ktorý by si mnohé sestry z iných zariadení mali osvojiť v prípade ďalšieho manažovania pacienta, ktorého im z neurochirurgie prevezú, skonštatovala Mgr. Martina Čurilová, vedúca sestra Neurochirurgickej kliniky.

Sestry si na odbornom podujatí odovzdali množstvo skúseností a poznatkov, načerpali novú energiu a vytvorili si pracovné vzťahy, ktoré plánujú v budúcnosti využiť na prínosné výmenné stáže najmä s Českou republikou. Lebo byť dobrou sestrou si v tomto zložitom čase vyžaduje výnimočný dar v podobe obetavosti pre pacienta, ktorý práve od nich očakáva trepezlivosť, pozornosť a empatiu. Ocenenie košických odborníkov Kolektív Neurochirurgickej kliniky v týchto dňoch získal aj uznanie verejnosti za najväčšie pokroky v neuroonkochirurgii – liečbe mozgových nádorov, na ktoré sa v poslednom období klinika zameriava. Ročne vykonávajú vyše 200 operácií zhubných i nezhubných nádorov mozgu. Ocenenie si v košickej Historickej radnici prevzal prednosta Vladimír Kaľuch a vedúca sestra

kliniky Martina Čurilová. „Udelená medaila nám bude zdôrazňovať významný prínos pre obyvateľov tohto kraja a je pre nás motiváciou na vytváranie ďalších pokrokov v neurochirurgii,“ zdôraznil prednosta.

jps

Lekárske noviny október 2022

Autor: Redakcia || Redakcia

PU udelila pri 25. výročí svojho vzniku viacerým osobnostiam pamätnú medailu

6. 12. 2022, 19:11, Zdroj: tasr.sk, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 6 822 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 528 Eur

Prešov 6. decembra (TASR) - Prešovská univerzita (PU) v Prešove si v roku 2022 pripomína štvrtstoročie od zriadenia samostatnej univerzity. Pri tejto príležitosti sa v pondelok (5. 12.) v Parku kultúry a oddychu (PKO) v Prešove uskutočnilo slávnostné zasadnutie akademickej obce. Rektor univerzity Peter Kónya na ňom udelil pamätnú medailu vybraným osobnostiam, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju spolupráce s univerzitou a k šíreniu jej dobrého mena. TASR o tom informovala hovorkyňa univerzity Anna Polačková. Vznik PU 1. januára 1997 bol pokračovaním činnosti štyroch prešovských fakúlt bývalej veľkej Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Od samotného vzniku **UPJŠ** v roku 1959 existovala jedna z dvoch jej zakladajúcich fakúlt v Prešove a v čase rozdelenia pôsobila v meste už polovica fakúlt tejto univerzity. "Už v prvých rokoch existencie PU ukázala svoju životaschopnosť a opodstatnenosť pôsobenia na poli vedy a edukácie. Podarilo sa jej dosiahnuť pozoruhodné výsledky v oblasti vedeckého výskumu, zvýšiť a spestriť paletu ponúkaných študijných programov, vytvoriť nové akademické pracoviská, vybudovať si sieť vlastných medzinárodných kontaktov a zaujať pevné miesto v slovenskom akademickom priestore," uviedol vo svojom príhovore Kónya. PU so svojimi ôsmimi fakultami a viac ako 8500 študentmi je štvrtou najväčšou vysokou školou na Slovensku. S počtom takmer 1300 zahraničných študentov je PU na štvrtom mieste v rebríčku internacionalizácie. Pri príležitosti slávnostného zasadnutia akademickej obce k 25. výročiu PU udelil rektor pamätnú medailu vybraným osobnostiam, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju spolupráce s univerzitou a k šíreniu jej dobrého mena. Medailu si z rúk rektora prevzali konzuli, štátni tajomníci a poslanci NR SR, predstavitelia samosprávy, cirkví a náboženských spoločností, rektori domácich i zahraničných univerzít, predstavitelia domácich i zahraničných vysokoškolských inštitúcií, pracovníci akademických grémií, zástupcovia vzdelávacích, kultúrnych i profesijných organizácií v regióne, ako aj zamestnanci univerzity, ktorí významnú časť svojho profesijného života spojili s univerzitou. Slávnostnú atmosféru podujatia za prítomnosti takmer 300 hostí z domova a zahraničia umocnili aj vystúpenia umeleckých telies PU. Program akademických slávností následne pokračoval adventným koncertom s názvom Čakanie na lásku. man tur

Autor: TASR

PU udelila pri 25. výročí svojho vzniku viacerým osobnostiam pamätnú medailu [📄](#)

📅 6. 12. 2022, 19:11, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Prešov 6. decembra (TASR) - Prešovská univerzita (PU) v Prešove si v roku 2022 pripomína štvrtstoročie od zriadenia samostatnej univerzity. Pri tejto príležitosti sa v pondelok (5. 12.) v Parku kultúry a oddychu (PKO) v Prešove uskutočnilo slávnostné zasadnutie akademickej obce. Rektor univerzity Peter Kónya na ňom udelil pamätnú medailu vybraným osobnostiam, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju spolupráce s univerzitou a k šíreniu jej dobrého mena. TASR o tom informovala hovorkyňa univerzity Anna Polačková.

Vznik PU 1. januára 1997 bol pokračovaním činnosti štyroch prešovských fakúlt bývalej veľkej Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**). Od samotného vzniku **UPJŠ** v roku 1959 existovala jedna z dvoch jej zakladajúcich fakúlt v Prešove a v čase rozdelenia pôsobila v meste už polovica fakúlt tejto univerzity.

"Už v prvých rokoch existencie PU ukázala svoju životaschopnosť a opodstatnenosť pôsobenia na poli vedy a edukácie. Podarilo sa jej dosiahnuť pozoruhodné výsledky v oblasti vedeckého výskumu, zvýšiť a spestriť paletu ponúkaných študijných programov, vytvoriť nové akademické pracoviská, vybudovať si sieť vlastných medzinárodných kontaktov a zaujať pevné miesto v slovenskom akademickom priestore," uviedol vo svojom príhovore Kónya.

PU so svojimi ôsmimi fakultami a viac ako 8500 študentmi je štvrtou najväčšou vysokou školou na Slovensku. S počtom takmer 1300 zahraničných študentov je PU na štvrtom mieste v rebríčku internacionalizácie.

Pri príležitosti slávnostného zasadnutia akademickej obce k 25. výročiu PU udelil rektor pamätnú medailu vybraným osobnostiam, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju spolupráce s univerzitou a k šíreniu jej dobrého mena.

Medailu si z rúk rektora prevzali konzuli, štátni tajomníci a poslanci NR SR, predstavitelia samosprávy, cirkví a náboženských spoločností, rektori domácich i zahraničných univerzít, predstavitelia domácich i zahraničných vysokoškolských inštitúcií, pracovníci akademických grémíí, zástupcovia vzdelávacích, kultúrnych i profesijných organizácií v regióne, ako aj zamestnanci univerzity, ktorí významnú časť svojho profesijného života spojili s univerzitou.

Slávnostnú atmosféru podujatia za prítomnosti takmer 300 hostí z domova a zahraničia umocnili aj vystúpenia umeleckých telies PU. Program akademických slávností následne pokračoval adventným koncertom s názvom Čakanie na lásku.

man tur

Autor: MAN

Covid v prostredí okolo nás

7. 12. 2022, Zdroj: **Bedecker zdravia**, Strany: 76, 77, Vydavateľ: RE-PUBLIC s.r.o., Autor: **Tatiana Kimáková**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 20 000 GRP: 0,44 OTS: 0,00 AVE: 5979 Eur

Rubrika: INFEKČNÉ OCHORENIA

¹ Ústav súdneho lekárstva, Lekárska fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** ² Ústav verejného zdravotníctva a hygieny, Lekárska fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Celý svet sa už tretí rok zaoberá ochorením COVID-19, ktoré sa objavilo v čínskej provincii Wu -chan, odkiaľ sa rozšírilo po celej krajine a neskôr po celom svete. Následne 11. marca 2020 Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vyhlásila pandémiu covidu.

Svetová zdravotnícka organizácia identifikovala nový betakoronavírus skupiny 2 B, ktorý spôsobuje vírusovú pneumóniu, a hneď na to oznámila štandardné názvoslovie pre túto chorobu, a to COVID-19. Za posledné dve desaťročia sa objavili koronavírusy SARS CoV, ktoré vyvolávajú ťažký akútny respiračný syndróm (SARS – Severe Acute Respiratory Syndrome), a koronavírus MERS CoV, ktorý taktiež spôsobuje respiračný syndróm. Keďže ho po prvýkrát zaznamenali na Blízkom východe, dostal pomenovanie MERS – Middle East Respiratory Syndrome. Tieto vírusy spôsobujú vysokú chorobnosť a úmrtnosť. V súčasnosti nie je objasnený pravý pôvod ochorenia COVID-19. Štúdie však naznačujú, že hosťiteľom SARS CoV-2 sú netopiere. Medzihostiteľom v prípade SARS boli cibetky a pri koronavíruse MERS ťavy. Medzihostiteľ SARS CoV-2 zatiaľ známy nie je. Vírus sa prenáša medziľudským kontaktom, a to kvapôčkovou infekciou, čo je hlavná prenosná cesta infekcie, ďalej kontaminovaným povrchom rôznych materiálov a povrchom potravín. WHO a Centrá pre kontrolu a prevenciu chorôb (CDC) vyhlásili, že neexistujú dôkazy o prenose a priamej kontaminácii jedla a vody vírusom SARS CoV-2, ale existuje možnosť šírenia vírusu konzumáciou potravy, ktorá sa podáva na kontaminovaných povrchoch, počas balenia v kontaminovanej miestnosti, pri prenose počas manipulácie alebo zdieľania potravín s infikovanou osobou.

KEĎ KORONAVÍRUSY EŠTE NESPŔSOBOVALI VÁŽNE PROBLÉMY

Koronavírusy patria do čeľade Coronaviridae. Sú to vírusy rôzneho tvaru (okružle, oválne až podlhovasté) so špirálovou symetriou. Do čeľade Coronaviridae patrí viacero vírusov patogénnych pre zvieratá. Okrem infekčnej nádchy spôsobujú časté ochorenia hospodárskych a domácich zvierat.

Ľudské koronavírusy sa delia do dvoch rodov – príslušníci rodu Koronavírus majú vzťah k dýchacej sústave, ľuďom môžu vyvolať nádchu až pneumóniu, rod Torovírus tvoria tzv. ľudské črevné koronavírusy. Ochorenia ľudí s koronavírusovou infekciou do roku 2002 boli považované za nevýznamné hnačkové ochorenia. Postihnutia horných dýchacích ciest sa prejavovali v podobe bežného prechladnutia, pri ktorom vírusy často nepostupovali do dolných častí dýchacieho traktu. Komplikácie najčastejšie mávali astmatici pri občasných záchvatoch kašľa a dospeli s chronickou bronchitídou. Situácia sa výrazne zmenila počas zimy v rokoch 2002 – 2003, kedy sa zjavilo vysoko závažné a často smrteľné ochorenie SARS, t. j. ťažký akútny respiračný syndróm spôsobený koronavírusom. Ochorenie prebiehalo prevažne ako ťažká atypická pneumónia. Hlavné príznaky sú vysoká teplota (nad 38 °C), suchý kašeľ, krátky dych a ťažkosti s dýchaním. Prítomné môžu byť aj ďalšie symptómy ako bolesti hlavy, stuhnutosť svalov, nechutenstvo, vyrážka, hnačka. Inkubačný čas sa odhaduje na dva až desať dní, bežné sú aj dva až päť dní.

PRENOSOVÉ CESTY VÍRUSU

Najnovšie štúdie dokazujú možný prenos vírusu SARS CoV-2 z povrchov životného prostredia vrátane potravín, vody a ďalších kontaminovaných predmetov. Povrchy môžu byť kontaminované rôznymi vírusmi priamym kontaktom s kvapôčkami alebo tekutinami infikovaných jedincov. Vírus môže prežiť od niekoľkých hodín až po mnoho dní v závislosti od vírusového kmeňa, typu povrchu, teploty a relatívnej vlhkosti prostredia. Ďalšiu potenciálne prenosovú cestu SARS CoV-2 predstavuje fekálne orálny prenos. V poslednej dobe sú zaznamenané žalúdočné príznaky a bezpríznakové infekcie v populácii malých detí. SARS CoV-2 je možné vyhľadať vo vzorkách moču a stolice od laboratórne potvrdených pacientov s ochorením COVID-19, čo naznačuje možnosť prenosu jedlom alebo vodou.

MOŽNÉ PRETRVÁVANIE VÍRUSU V POTRAVINÁCH A MEDZIHOSTITELIA

Prvé prípady ochorenia COVID-19 boli spojené s veľkoobchodným trhom s morskými plodmi Huanan, kde sa predávajú živé zvieratá, ako sú netopiere, hady a svište a živočíšne orgány, ktoré sprostredkovávajú zoonotický prenos SARS CoV-2, (kedy sa infekcia šíri medzi zvieratami a potom potencióálne na človeka – pozn. red.). Aj keď WHO oznámila, že potraviny nie sú prenosovou cestou pre COVID-19, mnoho inštitúcií vrátane Americkej agentúry pre správu potravín a liečiv (FDA) a Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) ešte v roku 2020 uviedlo, že možno naďalej zhromažďovať informácie týkajúce sa možného pretrvávania vírusu v potravinách a sledovať presného medzihostiteľa pre tento vírus. Hovädzie, hydinové a bravčové mäso, rovnako ako aj mäso z divých zvierat je bohaté na heparánsulfát, ktorý je potrebný na vzájomné pôsobenie SARS CoV-2 s hosťiteľským tkanivom. Zotrvanie tohto vírusu v prostredí a na povrchoch, ktoré prichádzajú do styku s potravinami, ako sú drevo, plasty, keramika, guma a nehrdzavejúca oceľ znamená, že vírus môže prežiť niekoľko dní. Povrch mäsových tkanív môže byť kritickou cestou prenosu ochorenia COVID-19. Štúdie o stálosti koronavírusov v potravinách sú extrémne zriedkavé. Sledovaním prežitia MERS CoV v ťavom mlieku sa zistilo, že vírus narástol vo

všetkých vzorkách skladovaných pri teplote 22 °C s veľkou stratou infekčnosti, keď sa uchovávali pri teplote 4 °C, vírus prežil 72 hodín, zatiaľ čo infekčnosť sa stratila pri 22 °C po 48 hodinách. Ďalším pozorovaním bol prenos hovädzieho koronavírusu na chladených listoch rímskeho šalátu.

POTENCIONÁLNE RIZIKOVÉ POVRCHY A KVAPÔČKOVÁ INFEKČIA

Je známe, že mnoho vírusov, vrátane SARS CoV a MERS CoV, môžu prežiť na rôznych povrchoch, ako sú plasty, kovy, drevo, keramika a nehrdzavejúca oceľ niekoľko hodín až mesiacov. Povrchy rôznych potravín môžu byť tiež zdrojom vírusov, ak sú vystavené nehygienickým podmienkam. Ochorenie COVID-19 je vysoko nákazlivé, keďže sa prenáša medzifľudským kontaktom. Vírus sa prenáša najmä pri kýchaní, kašli alebo pri kontakte v tesnej blízkosti s inými ľuďmi, a to zvyčajne menej ako dva metre. Kvapôčky môže človek vdýchnuť alebo dopadnú na povrch, s ktorým prichádzajú do kontaktu iní ľudia a infikujú sa pri dotyku nosa, úst alebo očí. K prenosu od infikovanej osoby môže dôjsť aj dva dni predtým, ako sa jej začnú prejavovať príznaky. Určité podmienky prostredia, ako je teplota a vlhkosť, môžu ovplyvniť životaschopnosť vírusov, vyššie teploty (30 alebo 40 °C) znížili dobu prežitia koronavírusov na neživých povrchoch, zatiaľ čo pri teplote 4 °C zostali vírusy životaschopné až deväť dní.

VÍRUS JE ODOLNEJŠÍ PRI NIŽŠEJ TEPLOTE A VLNKOSTI

Zistilo sa, že vírus je prenosný najmenej 14 dní, pričom je odolnejší pri nižšej teplote a vlhkosti, čo poukazuje na to, že kontaminovaná zelenina mohla byť jednou z ciest prenosu zoonotických koronavírusov na človeka. Tieto štúdie sú mimoriadne dôležité z dôvodu sledovania a hlásenia potencionálneho zoonotického prenosu z čerstvých plodov, pri ktorých nie je možné použiť tepelné spracovanie na zneškodnenie vírusov. Preukázali, že vírusy môžu prežiť na plodinách niekoľko dní pri zvýšenej teplote – napr. v chladničkách v bežnej domácnosti spotrebiteľa. Ďalšie zistenia poukazujú na predĺžené prežitie SARS CoV-2 prostredníctvom lososa pri nízkych teplotách 4 °C po dobu ôsmich dní a prežitie dva dni pri teplote 25 °C. Toto pozorovanie taktiež potvrdzuje, že infekčnosť SARS CoV-2 súvisí s teplotou a poukazuje na riziko prenosu z rýb alebo morských plodov, ktoré sa väčšinou skladujú a prepravujú v chlade. V súčasnosti je veľmi málo publikovaných vedeckých prác uvádzajúcich dĺžku času, počas ktorého môže SARS CoV-2 zostať životaschopný na potravinách alebo na povrchoch prichádzajúcich do styku s potravinami. Nebol priamo dokázaný prenos vírusu cez potraviny, ale zabezpečenie správnej osobnej hygieny, a to najmä umývanie rúk a bezpečné postupy nakladania s odpadom by mohli prispieť k zamedzeniu šírenia SARS CoV-2 z človeka na človeka. Ďalším faktorom je kontrola rôznych potravín vrátane mäsa, hydiny a morských plodov, ktoré sa uchovávajú pri nízkych teplotách.

BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN A ÚČINNÉ METÓDY PREVENČIE

Celosvetová pandemická covidová kríza spustila novú epochu v potravinárskom priemysle. Doteraz neexistujú žiadne potvrdené dôkazy týkajúce sa prenosu SARS CoV-2 požitím kontaminovaných potravín a vody. Otázky však zostávajú nezodpovedané z dôvodu stability SARS CoV-2 za rôznych environmentálnych podmienok a jeho pretrvávania na bežne dotknutých povrchoch vrátane povrchov prichádzajúcich do styku s potravinami. Preto je hodnotenie potenciálneho vplyvu vírusu na bezpečnosť potravín pre vlády, potravinársky priemysel a spotrebiteľov na celom svete mimoriadne dôležitým problémom. Existujú niektoré účinné metódy, ako je zahrievanie, chemické dezinfekčné prostriedky a UV žiarenie na zneškodnenie vírusu. Na zaistenie bezpečnosti potravín a na kontrolu pandémie ochorenia COVID-19 sú však potrebné ďalšie štúdie vrátane adekvátnych stratégií na zneškodnenie SARS CoV-2 prostredníctvom medzinárodných pokynov.

Autor: Mgr. Andrea Schubertová¹, prof. MVDr. Tatiana Kimáková, PhD.²